

Planteafgiftsfonden

Strategi 2024 - 2025

Om strategien

Planteafgiftsfonden er etableret i foråret 2023 med henblik på at kunne uddele midler første gang med virkning for bevillingsåret 2024. Fonden har på den baggrund udarbejdet sin første strategi for en toårig periode 2024-2025. Bestyrelsen vil i foråret 2024 gennemføre et servicetjek af strategien forud for åbningen af ansøgningsrunden for 2025.

Strategien beskriver fondens strategiske målsætninger, indsatsområder samt tildelingskriterier og opfølgingsprocedurer. Strategien udmøntes derudover i en vejledning om ansøgning om tilskud mv.

På baggrund af strategien gennemføres der minimum én årlig ansøgningsrunde.

Fonden vil indenfor de givne rammer arbejde for at understøtte den fortsatte udvikling mod en bæredygtig planteproduktion. Begrebet bæredygtighed defineres i denne sammenhæng i overensstemmelse med Brundtlandrapporten fra 1987 som ”en udvikling, som opfylder de nuværende behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare”. I 2015 vedtog verdens lande FN’s 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, som definerer hvad der skal til for at tilfredsstille denne balance og herunder balancen mellem sociale, økonomiske og miljømæssige hensyn.

Fonden

**Formål
Ståsted
Målsætninger**

Formål

Planteafgiftsfondens overordnede formål er at bidrage til en bæredygtig udvikling af planteproduktionen og understøtte den grønne omstilling af landbruget.

Ståsted

Fonden er en af flere offentlige tilskudsordninger, som har til formål at udvikle planteproduktionen i Danmark.

Fonden indtager særligt en rolle for udviklingen af den danske primærproduktion med fokus på konventionel såvel som økologiske planteproduktion

Strategiske målsætninger

Fondens strategiske målsætninger er:

- At øge konkurrenceevnen i konventionel såvel som økologisk planteproduktion
- At styrke de klima-, miljø-, natur- og biodiversitetsmæssige forhold i planteproduktionen
- At øge planteproduktionens samfundsmæssige værdiskabelse, herunder bidrage til økonomisk vækst og attraktive arbejdspladser i plantesektoren

Regelgrundlaget

Fondens midler skal anvendes i overensstemmelse med landbrugsstøtteleven og bekendtgørelserne udstedt i medfør heraf samt EU's statsstøtteregler.

Overholdelse af EU's statsstøtteregler vil primært blive vurderet med udgangspunkt i Bekendtgørelse om støtte til fordel for primær jordbrugsproduktion og forarbejdning af landbrugsprodukter omfattet af EU's statsstøtteregler og finansieret af landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. (aktivitetsbekendtgørelsen), som er en udmøntning af EU-Kommissionens statsstøttegodkendelse.

De aktivitetsområder, som er omfattet af godkendelsen, er sammenfattet under en række kapitler i aktivitetsbekendtgørelsen.

Derudover er der mulighed for at give tilskud til projekter, som ikke medfører risiko for konkurrenceforvridning mellem medlemslande samt til konkurrenceforvridende projekter under de minimis-reglerne.

Relevante kapitler i aktivitetsbekendtgørelsen for Planteafgiftsfonden er navnlig:

- Kapitel 2: Støtte til videnovertagelse og informationsaktioner samt rådgivning
- Kapitel 3: Støtte til forskning og udvikling

Fondens faglige fokus

Indsatsområder med afsæt i udfordringer og udviklingsmuligheder

Planteafgiftsfonden har besluttet at have et bredt og tværgående fokus på udvikling af plantesektoren både selvstændigt og som en del af et samlet landbrugssystem. Det omfatter fx dyrkning af korn, raps, bælgsgød og grovfoder inkl. alle de underliggende områder, som har betydning for afgrøderne. Det kan være næringsstofudnyttelse og -forsyning, planteværn, teknologi og digitalisering både i forhold til økologisk og konventionel produktion samt som en produktion i samspil med andre produktionsgrene.

Fonden skal ligeledes understøtte:

- Mulighederne for at leve op til målene i vandområdeplaner og klimaaftalen for det samlede landbrugserhverv
- Håndtering af øvrige rammevilkår samt løsninger vedr. miljø, natur og biodiversitet.
- Indsatser for at bringe en større del af planteproduktionen opad i værdikæden og dermed realisere en større indtjening på flere kontrakt- og specialproduktioner, som taler ind i den grønne og plantebaserede dagsorden.

Planteafgiftsfonden har besluttet at udmønte dette i fire indsatsområder til gavn for den samlede danske konventionelle og økologiske planteproduktion.

Fondens tilgang består af støtte til forskning og udvikling samt støtte til videnovertagelse til fordel for den primære planteproduktion.

Fonden har med sine indsatsområder peget på, hvilke effekter fonden ønsker at bidrage til at fremme. Det er herefter op til ansøgerne at pege på løsningsmulighederne.

Ansøgere skal som udgangspunkt søge inden for et eller flere af disse områder. Fonden tildeler i helt særlige tilfælde støtte uden for de nævnte områder.

De enkelte indsatsområder er beskrevet på de efterfølgende sider.

Indsats områder

1. En produktiv og effektiv planteproduktion
2. Miljø og ressourceudnyttelse i planteproduktionen
3. Klima og planteproduktion
4. Natur og biodiversitet i relation til planteproduktionen

1. En produktiv og effektiv planteproduktion

Høj kvalitet, høje udbytter og en effektiv ressourceudnyttelse er kernen i en konkurrence- og bæredygtig planteproduktion.

Fonden prioriterer at understøtte indsatsen gennem tilskud til forskning og udvikling samt videnformidling fx ved fokus på følgende emner:

- Højere udbytter og bedre kvaliteter
- Robuste dyrkningssystemer - dyrkningsteknikker, dyrkningsstrategier og teknologiske løsninger i markdriften
- Digitale løsninger, som fx udnytter dyrkningsdata, satellitter, droner, robotter og anden ny teknologi til produktionsoptimering
- Forebyggelse og plantebeskyttelse
- Opbygning og bevarelse af jordens frugtbarhed
- Øget selvforsyning med protein mv
- Mangfoldighed i afgrøder og kvalitet til foder og konsum herunder råvarer til plantebaserede fødevarer og øvrige fødevarer samt højværdi- og specialafgrøder
- Nye forretningsmuligheder samt økonomisk optimering i planteproduktionen.

2. Miljø og ressourceudnyttelse i planteproduktionen

Landbruget og planteproduktionen står overfor nye krav til at reducere miljøpåvirkningen.

Fonden prioriterer at understøtte indsatsen gennem tilskud til forskning og udvikling samt videnformidling ved fokus på fx følgende emner:

- Forbedring af ressourceudnyttelsen samt metoder til reduktion i tab af kvælstof og fosfor
- Miljøpåvirkning ved pesticidanvendelsen
- Håndtering af nye mere lokale og oplandsbaserede kvælstofmål og andre miljømål
- Præcisionsdyrkning

3. Klima og planteproduktion

Der er et stort potentiale i at klimaoptimere planteproduktionen, hvilket vil bidrage til at nå målene i klimaaftalen.

Fonden prioriterer at understøtte indsatsen gennem tilskud til forskning og udvikling samt videnformidling ved fokus på fx følgende emner:

- Reduktioner i emissioner fra mark og gødningsanvendelse
- Kulstofopbygning og -lagring i jord
- Løsninger som understøtter reduktion af klimapåvirkningen fra lavbundslande
- Måling, opgørelse eller dokumentation af klimapåvirkning
- Styring og reduktion af klimaaftryk
- Planteproduktion til alternative anvendelsesformål

4. Natur og biodiversitet i relation til planteproduktionen

Landbruget og især planteproducenterne forvalter en stor del af det danske areal og kan derfor gøre en særlig indsats for natur og biodiversitet.

Fonden prioriterer at understøtte indsatsen gennem tilskud til forskning og udvikling samt videnformidling ved fokus på fx følgende emner:

- Integration af natur og biodiversitet i planteproduktionen
- Måling og synliggørelse af biodiversitet og naturværdi
- Naturtiltag og produktion, som understøtter biodiversitet

Tildelings kriterier

Generelle tildelingskriterier

Projektspecifikke tildelingskriterier

Tildelingskriterier

GENERELLE KRITERIER

Gælder alle ansøgninger på tværs af indsatserne.

Omhandler de elementer, som fonden bruger til at vurdere projektets grundlæggende egnethed.

- I hvor høj grad matcher projektet et eller flere af fondens indsatsområder?
- Kan projektets resultater komme brede eller væsentlige dele af erhvervet til gavn?
- Er der tydelig sammenhæng mellem projektets formål, mål, aktiviteter, leverancer og effekter?
- Er der taget skyldige økonomiske hensyn ved fastlæggelsen af projektets budget, herunder om der er udvist sparsommelighed?
- Har projektteamet tilstrækkelige kompetencer og erfaringer på området?
- Inkluderer projektet samarbejde med relevante partnere?

PROJEKTSPECIFIKKE TILDELINGSKRITERIER

I tillæg til de generelle kriterier, bruges projektspecifikke tildelingskriterier til at vurdere og kvalificere projekter indenfor forskning og udvikling samt vidensformidling og indeholder vurderingskriterier, som er specifikke for disse typer af projekter

Forskning og udvikling

- Fører projektet til relevant, anvendelsesorienteret viden?
- Bidrager projektet til nyskabelse på området?
- Bygger projektet på solide og anerkendte data og er der opstillet valide forsøg og test?
- Udnytter projektet allerede eksisterende viden på området?
- Er det sandsynligt, at projektets resultater kan implementeres hos målgruppen inden for en overskuelig tidshorison?

Vidensformidling

- Omhandler projektet relevant, anvendelsesorienteret viden?
- Bygger projektet på anerkendt viden, analyser og lignede?
- Er det sandsynligt, at formidlingen når ud til målgruppen ?

Kvantitative mål

Aktiviteter

Resultater og leverancer

Effekter

Målhierarki

Brug af kvantitative mål

Som led i vurderingen af den enkelte ansøgning i forhold til effektpotentiale skal ansøgere opstille tre kvantitative mål, der tilsammen udgør et målhierarki. De tre mål opstilles for projektets:

- **Aktiviteter**
- **Resultater og leverancer**
- **Effekter**

Sammenhæng til fondens strategiske mål



Målhierarki

Aktivitetsmål udgør et kvantitativt mål for de aktiviteter, der gennemføres i projektet. Det kan for eksempel være omfang af forskning, antal forsøg eller tests, formidlingsaktiviteter m.v.

Resultat- og leverancemål udgør et kvantitativt mål for de umiddelbare output af aktiviteterne. Det kan for eksempel være den forventede indsigt, som forskning giver anledning til, antal publikationer, antal formidlinger, antal respondenter der nås.

Effektmål kan være et kvantitativt mål for effekten af, at en given ny metode eller teknologi spredes og tages i anvendelse på bedrifter. Det kan opgøres på for eksempel parametre for ressourceforbrug, udbytte eller andet. Et effektmål er således typisk et kvalificeret bud på effekten af projektet på bedriftsniveau, når projektets resultater er spredt og implementeret.

Kvalificerede begrundelser for resultater og effekter

I ansøgningen redegøres der for, hvorfor det er sandsynligt, at de planlagte aktiviteter vil medføre de forventede umiddelbare resultater og kunne give anledning til de forventede effekter på for eksempel bedriftsniveau.

Opfølgning

Støttede projekter

Opfølgning

Fonden lægger vægt på, at de støttede projekter skaber resultater, og at de får den ventede effekt hos primærproducenterne. Derfor vil der ske en systematisk opfølgning efter projektets afslutning.



Når projektet er afsluttet, skal den projektansvarlige redegøre for aktiviteter, leverancer og forventede effekter i henhold til de opstillede mål for projektet.



Et antal projekter udtages til fondens evaluering af tilskudsmodtagers angivelse af resultat- og leveranceopnåelse og forventede effekt.



Projektansvarlige opbevarer og stiller data til rådighed, der muliggør effektmåling af projekter.

Fondens effektmål

Fonden lægger vægt på, at de støttede projekter skaber resultater, og at de får den ventede effekt hos primærproducenterne.

Til brug for monitorering af fondens effekter er der ved udarbejdelsen af den første strategi udvalgt to effektmål med tilhørende indikatorer for udviklingen af planteproduktionen.

1. Reduceret miljøpåvirkning

- Monitoreret ved udviklingen i pesticidanvendelsen, Pesticidbelastningsindikatoren (PBI)

2. En konkurrencedygtig planteproduktion

- Monitoreret ved udviklingen i driftsresultatet / dækningsbidrag for planteproduktionen, DB pr. hektar

Ambitionen udtrykker fondens ønske om at understøtte en udvikling i sektoren. Dette er relevant som parameter for opsamling af viden om fondens aktiviteter og monitorering af sektorudviklingen, men ikke som selvstændig opgørelse af projekternes effektskabelse.

Fakta om Planteafgiftsfonden

Fonden har lovgivningsmæssig baggrund i landbrugsstøtteleven.

Fonden kan i henhold til landbrugsstøtteleven yde støtte til forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, kontrol, sygdomsforebyggelse- og bekæmpelse, afsætningsfremme samt særlige aktiviteter, som er godkendt af fødevareministeren.

Finansieringen kommer fra de danske planteproducenter, der betaler en afgift, som beregnes på baggrund af tilskudsberettigede arealer under grundbetalingsordningen.

Fonden ledes af en faglig bestyrelse, der er sammensat af repræsentanter for erhvervet og offentlige interessenter.

Det er bestyrelsen, der vurderer ansøgninger og bevilger tilskud til projekter.

Administrationen varetages af et sekretariat i Landbrug & Fødevarer.

Kontaktoplysninger

Planteafgiftsfonden
Axeltorv 3
1609 København V

Telefon: 3339 4000 – Landbrug & Fødevarers hovednummer
Direkte telefonnumre til sekretariatet fremgår af fondens hjemmeside
Planteafgiftsfonden.dk
planteafgiftsfonden@planteafgiftsfonden.dk